
Stereotypy i m**ITy** czy real**ITy** i prof**ITy**?

19 października 2010

agenda

---

prograMy gada - atawizmy natury

---

prograMy trójkąta drama**Ty**cznego

---

otwórz oczy/odrzuć mi**Ty** - magia „i”

---

otwarTy umysł w świecie IT

---

values

Grupa Firm Doradczych

1.

„**pro**graMy gada”
- atawizmy natury

values

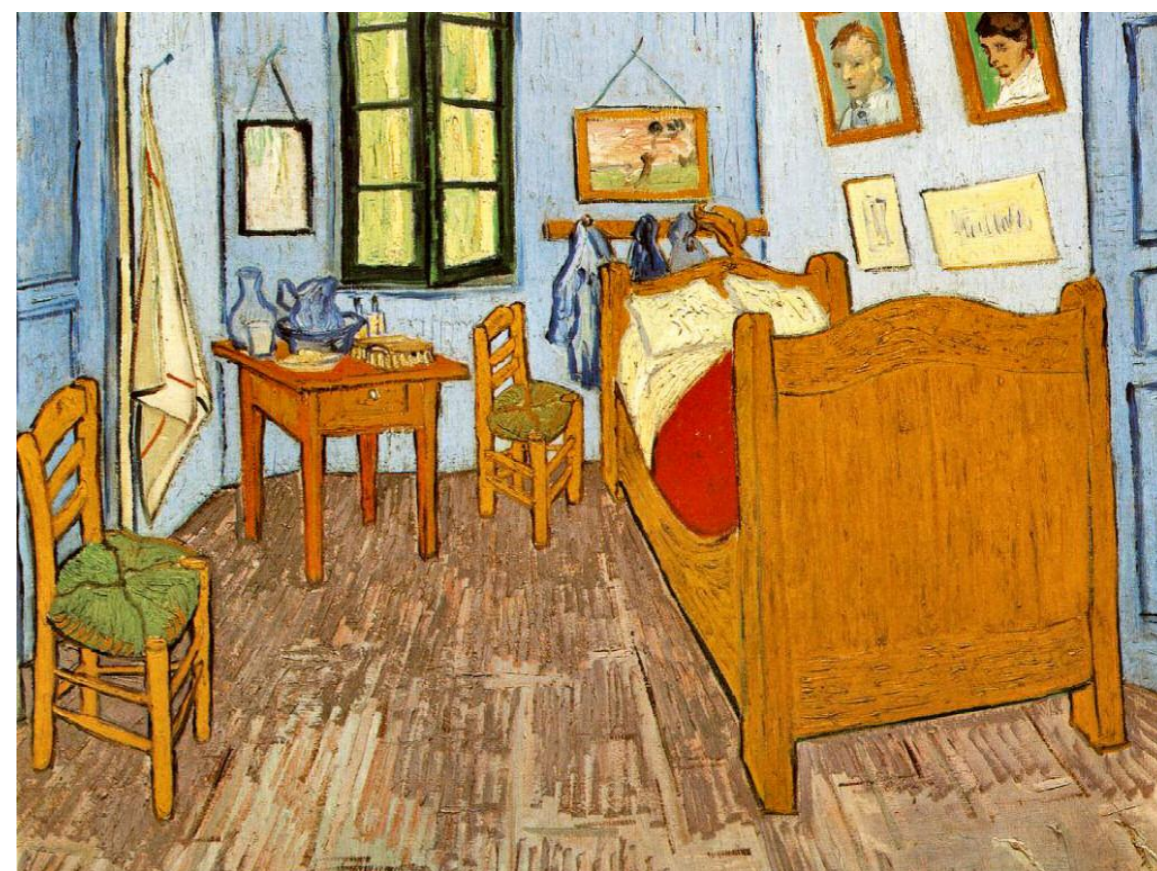
Grupa Firm Doradczych

1. | jeden świat - dwie mapy

(mapa nie jest tym samym co terytorium)

mapa stereotypów, uprzedzeń i mitów
(zamknięty umysł)

mapa oddająca złożoność świata
(otwarty umysł)

2. | Teoria interfejsu

(prof Donald D.Hoffman, University of California):

nasze zmysły odbierają nie tyle rzeczywisty świat, ile jego łatwiejszy w obsłudze "interfejs".

Tak jak ikony na ekranie są tylko użytecznymi symbolami plików i katalogów umieszczonych w pamięci, tak obserwowane przez nas zjawiska są zamaskowane i uproszczone.

Zbyt mało, zbyt jednostronnych ikon = **zniekształcony** obraz „reality”.
Wystarczające zróżnicowanie/złożoność = **dobre przybliżenie** „reality”.

Nadmiar ikon = **gubimy się** w detalach.

W toku ewolucji cała prawda o świecie utrudniałaby przetrwanie, w życiu społecznym potrzebujemy bardziej subtelnych map.

Pytanie:

- czy Twój interfejs nie jest zbyt jednostronny?
- oddaje sedno?
- a może ściąga Cię na manowce detali?

3. | Pierwotny **stereotyp**: **SWOI** i **OBCY**

atawizmy w działaniu

żydzi ✘ aryjczycy

serbowie ✘ bośniacy

hutu ✘ tutsi

„prawdziwi Polacy” ✘ „źli ludzie”

„wieśniacy” ✘ „miastowi”

pracownicy ✘ pracodawca

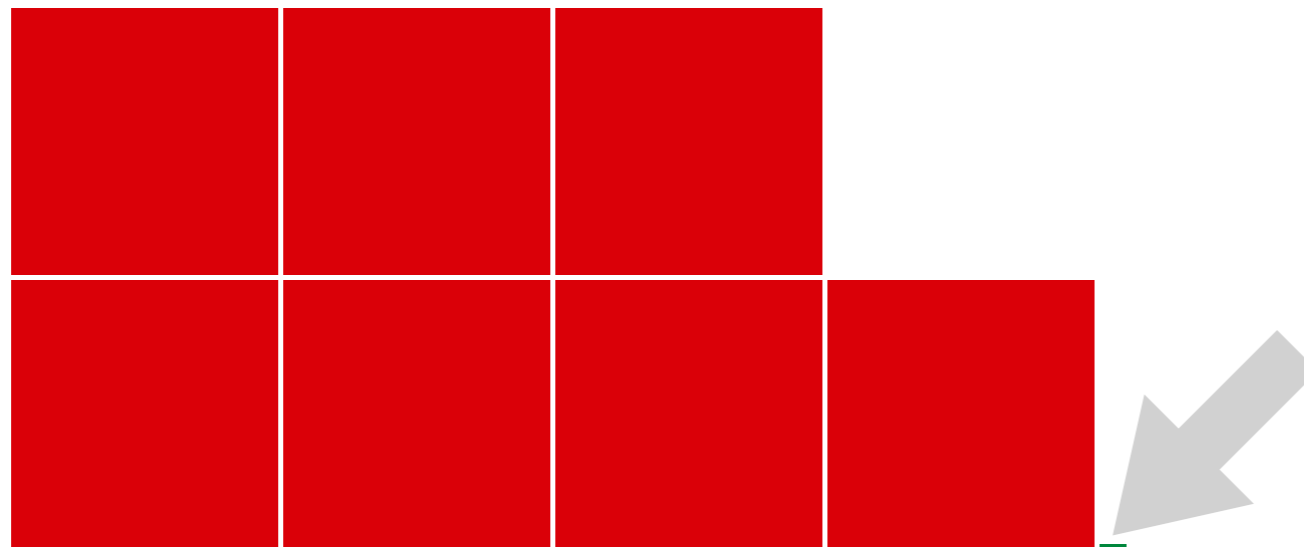
pole ✘ centrala

informatycy ✘ reszta firmy...

4. | jeden świat - dwie mapy

5. Siła interfejsu hordy

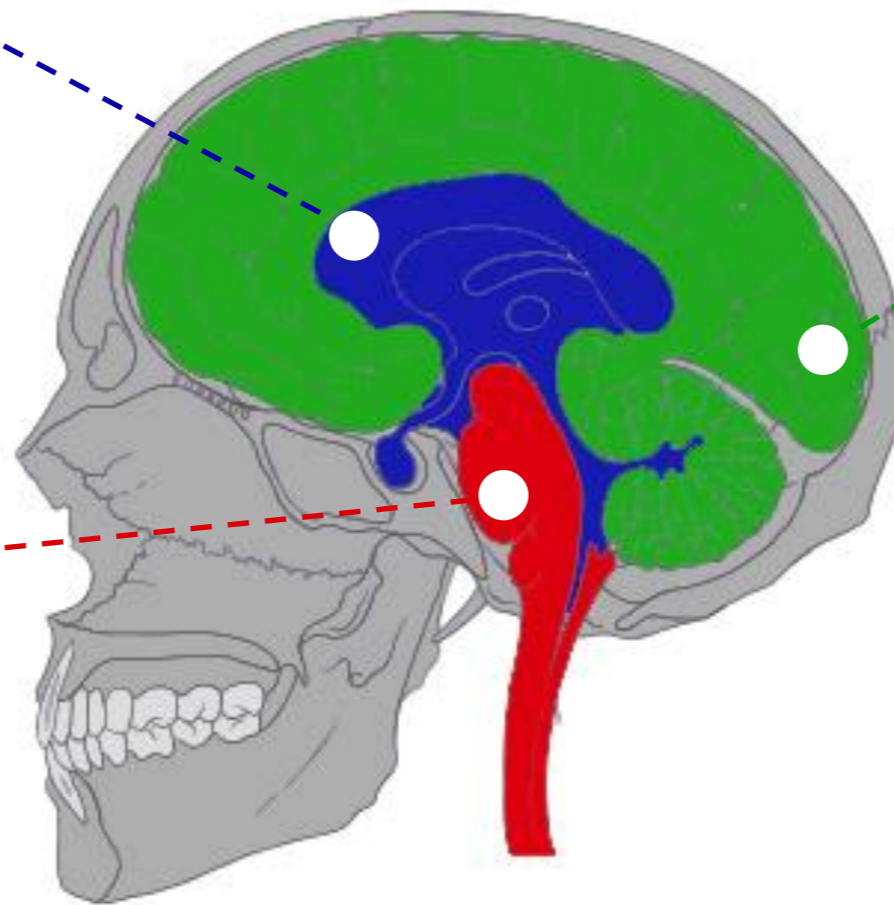
W dużych, zróżnicowanych społecznościach żyjemy od niedawna: **8-9 tys lat**, przez **4-7 milionów lat żyliśmy w hordach**, odizolowanych i walczących ze sobą, więc niecałe **10 tyś lat życia społecznego** jest ewolucyjną chwilą!...

6. | Nasz biokomputer - trzy ośrodki

emocje ●
„małpi rozum”
(i pamięć osobnicza)

instynkt ●
programy gada
(pamięć gatunków)

● **zdrowy
rozsądek**

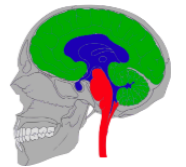
umysł: wiedza
lub stereotypy

trzy ośrodki

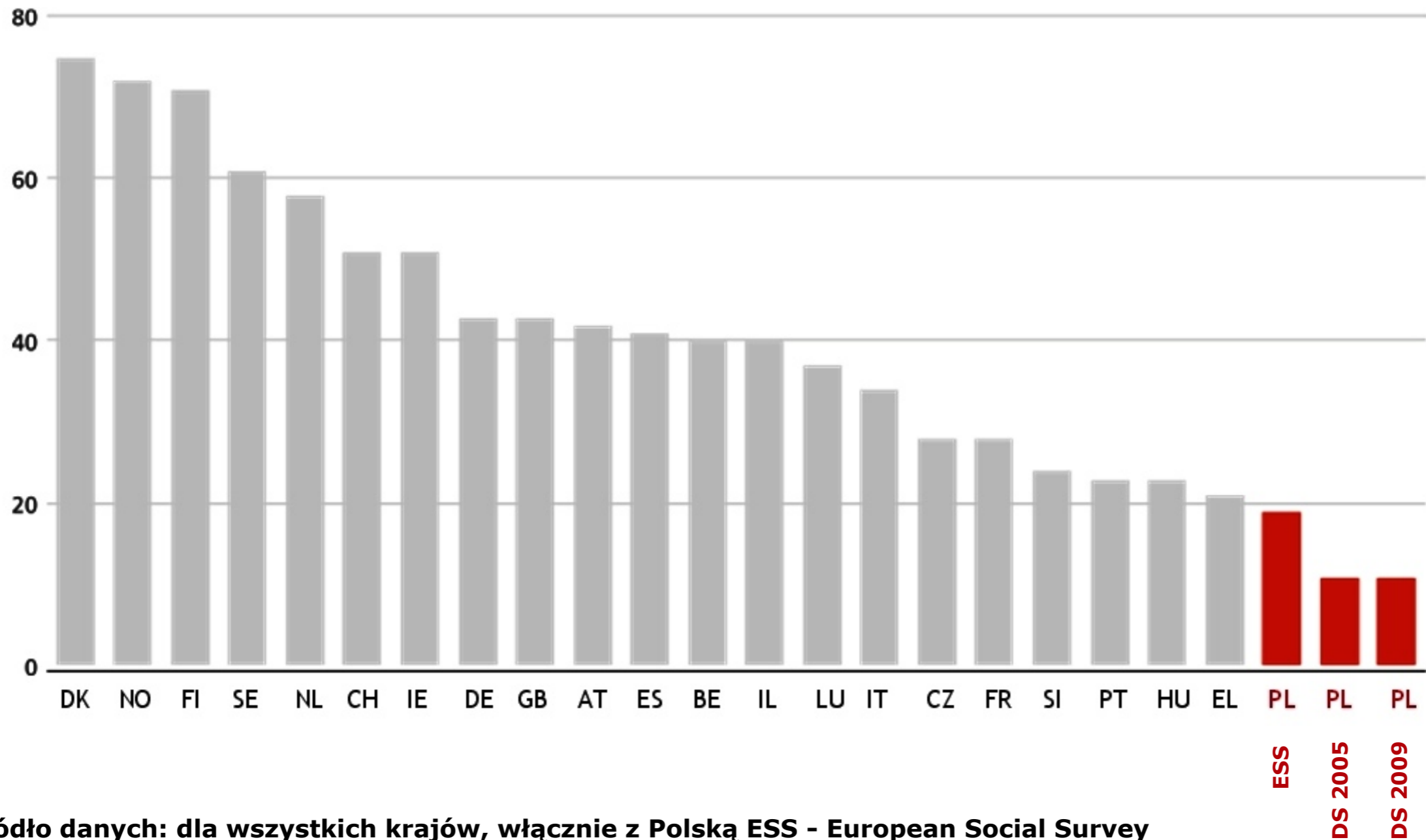
7. „Programy gadziego mózgu”

atawizmy

- **walcz lub uciekaj**
- **natychmiast!**
- **dominuj / Ignij**
- **zdobądź partnera!**
- **moje terytorium!**
- **niepokój?... sssssycz...!**
- **podobny – dobry / inny zły**

8. Nasz interfejs narodowy

Źródło danych: dla wszystkich krajów, włącznie z Polską ESS - European Social Survey 2002, Diagnoza społeczna z 2005 i 2009 r.

2.

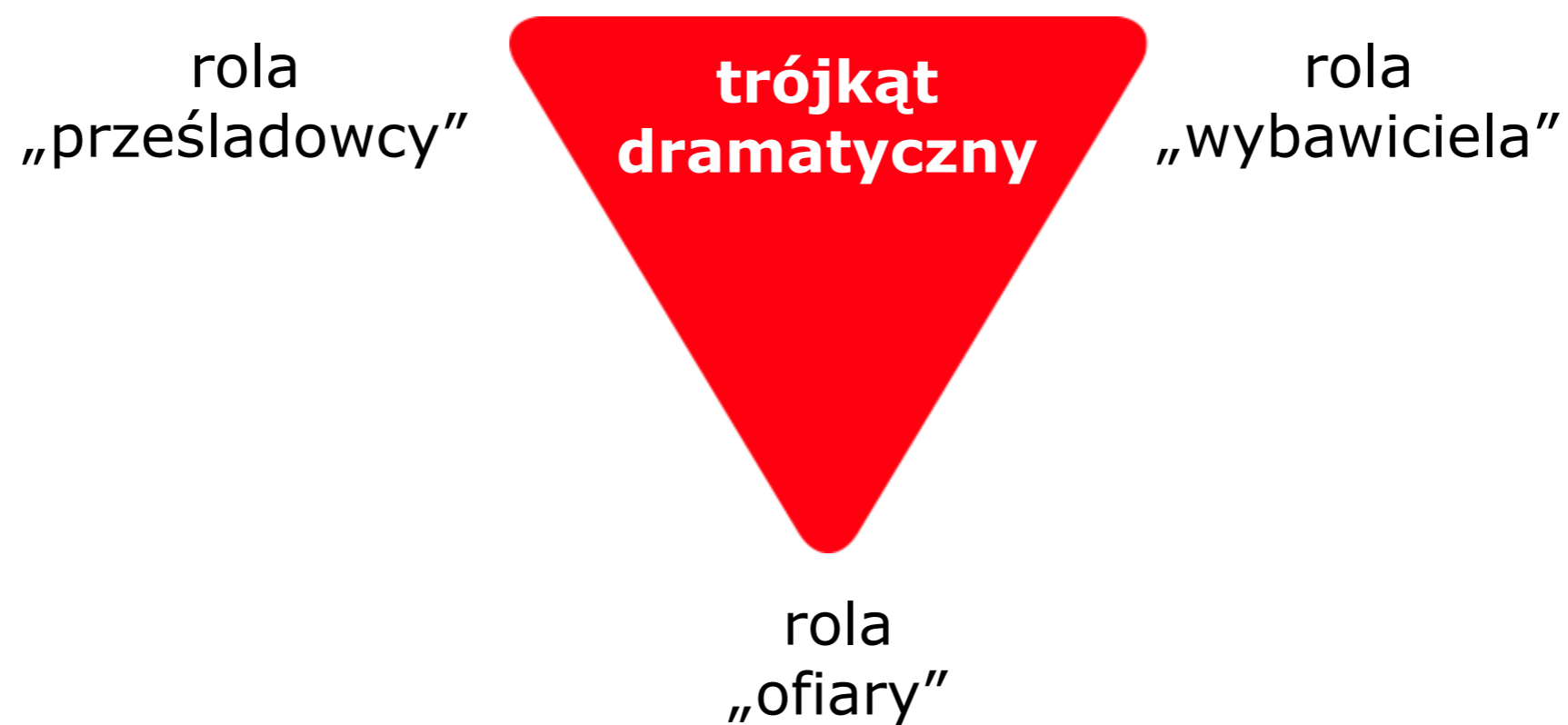
prograMy trójkąta
drama**Ty**cznego
- mity kultury

values

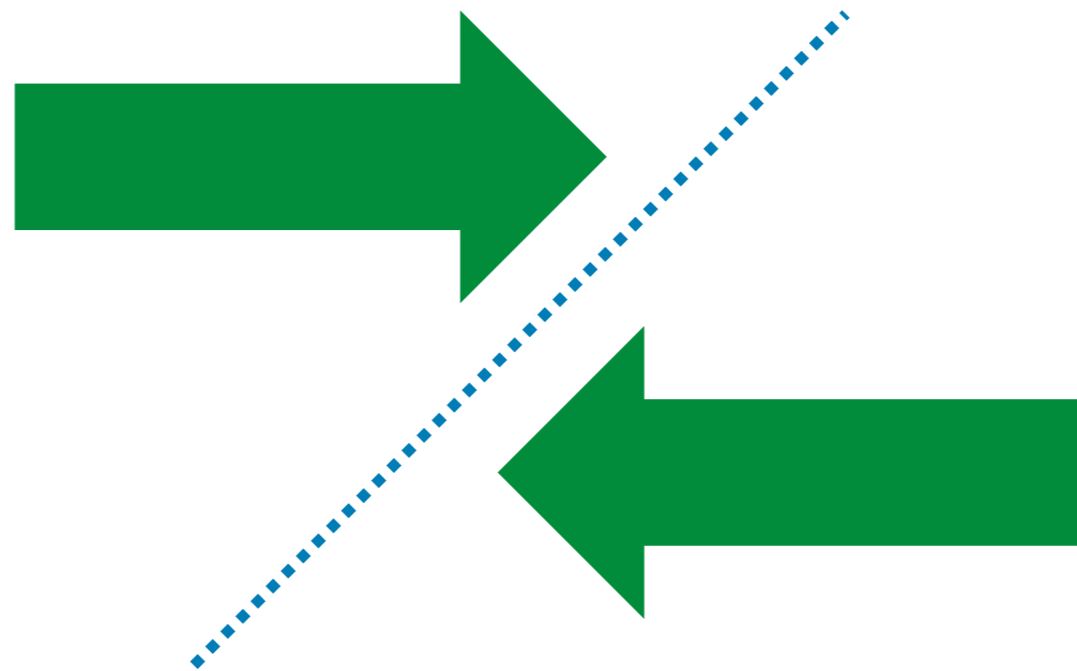
Grupa Firm Doradczych

9. uważaj na role „trójkąta dramatycznego”

role „trójkąta dramatycznego”

10. | dojrzałe relacje

dystrybucja odpowiedzialności
dialog, współpraca

11.

w głąb siebie... toksyczne myśli

**„ZDEMASKUJĘ”
I „ROZLICZĘ”**

prostak, oszust,
nie ma racji, pokażę mu,
załatwię go, usadzę go,
ustawię go, nie wolno mu !

rola „prześladowcy”
rola „wybawiciela”

nie mogę odmówić,
muszę pomóc,
tylko ja mogę to załatwić,
nie poradzą sobie
beze mnie,
dla świętego spokoju...

„OBRAŻAM SIĘ”

rola
„ofiary”

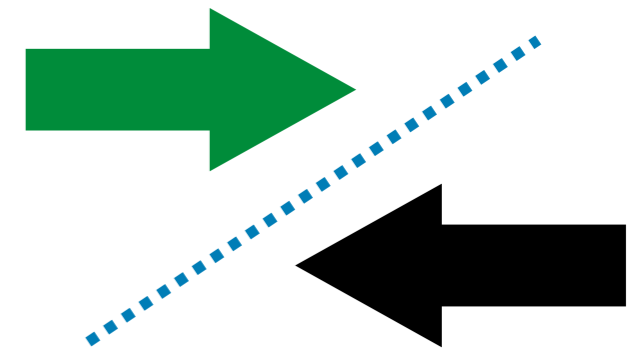
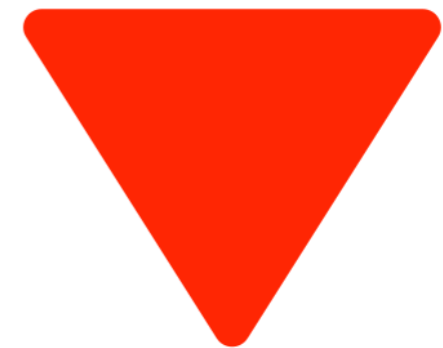
„POŚWIĘCĘ SIĘ”

krzywdzi mnie, wykorzystuje, niewdzięczny,
szkodzi mi, niszczy mnie, zranił(a) mnie,
to niesprawiedliwe !

12. | mamy wybór

zamiast **roli ofiary**:
narzekanie, obwinianie się,
demonstracyjne cierpienie,
poświęcenie, bezwolne poddanie

MOŻLIWE:
otwarte i stanowcze
wyrażanie swoich potrzeb,
emocji, opinii, zastrzeżeń,
„stawianie granic”, troska o siebie

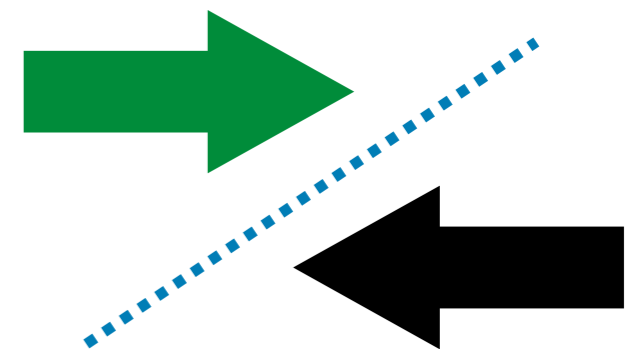
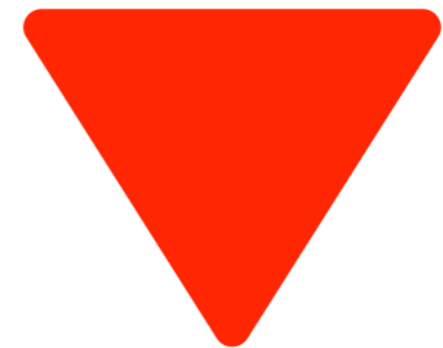

13. | mamy wybór

w miejsce **roli prześladowcy:**
oskarżanie, piętnowanie, obrażanie,
stosowanie „języka TY”...

MOŻLIWE:
stanowczo i z szacunkiem
komunikowanie opinii, ocen,
wymagań, zastrzeżeń, ostrzeżeń ...

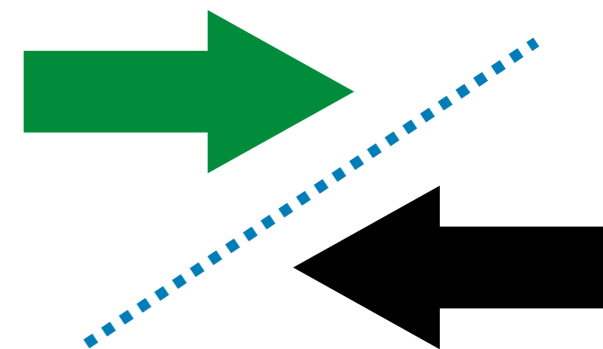
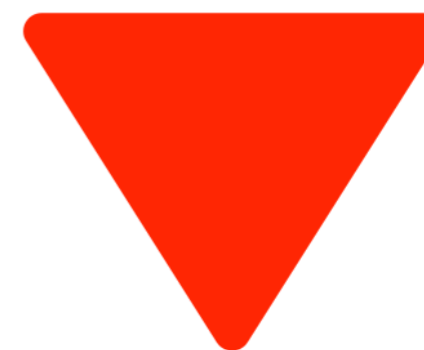
14. | mamy wybór

w miejsce **roli wybawiciela:**
wyřęczania, zgody dla świętego
spokoju, narzucania się z pomocą,
przyznawania racji, litowania się

MOŻLIWE:

**empatyczne, z poszanowaniem
obustronnych granic**

– podsuwanie rozwiązań,
współpraca, słuchanie,
wyrażanie współczucia i troski,
mądre wymaganie

3.

---

otwórz oczy
odrzuć mi**Ty**

- magia

„**i**”

14. | Złożoność poznawcza

CECHY DEFINIUJĄCE

URODZONY
W KOSMOSIE

MÓWI INNYM
JĘZYKIEM

NOSI
BROŃ

WYGLĄDA
NIELUDZKO

MA NIEZIEMSKIE
NAZWISKO

EGZEMPLARZE

SITH LORD

PREDATOR

ALIEN

MORDERCZY

BRUTALNY

WOJOWNICZY

ODWAŻNY

ZACIEKŁY

CECHY CHARAKTERYSTYCZNE

- Wszelkie ludzkie wyobrażenia o otaczającym świecie podlegają upraszczaniu.
- Naturalną ludzką skłonnością jest porządkowanie rzeczywistości przez kategoryzację i generalizację.
- Tworzenie stereotypów jest jednym ze sposobów radzenia sobie z wielością informacji, które przetwarzamy w życiu codziennym.

15. | Wpływ stereotypów na ocenę

Stereotypy często oparte są na **niepełnej** lub **fałszywej wiedzy** o świecie, utrwalonej i trudno podlegającej zmianom

16.

Wpływ stereotypów na ocenę

17. | Wpływ stereotypów na ocenę

Selektywność procesów poznawczych:

uwaga – postrzeganie tych cech, które pozwalają zaklasyfikować do schematu

poszukiwanie informacji – cech zgodnych ze stereotypem i ignorowanie sprzecznych

przetwarzanie informacji – uzupełnianie obrazu osoby o cechy typowe dla schematu

interpretacje – wieloznaczna informacja podciągana jest pod schemat

zapamiętywanie – lepiej zapamiętywane są informacje zgodne ze schematem

zapominanie – łatwiej zapominane są informacje niezgodne ze schematem

18.

Wpływ stereotypów na ocenę

Pseudoakceptacja informacji niezgodnych:

zewnętrzna atrybucja zachowań

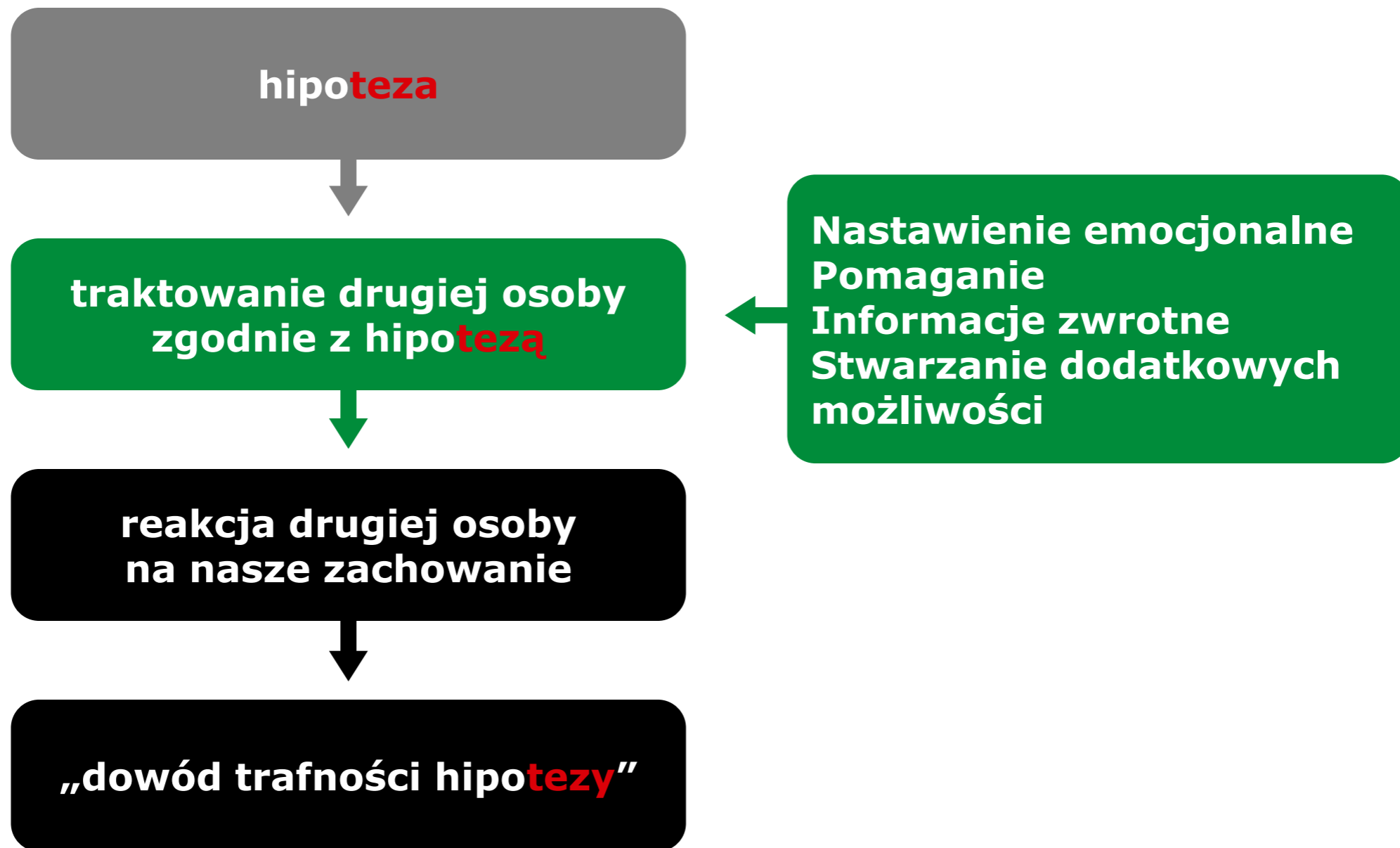
- przecenianie wagi czynników wewnętrznych w wyjaśnianiu zachowań gł. cudzych
- niedocenywanie czynników sytuacyjnych

„wyjątek od reguły”

tworzenie subkategorii

20.

„Błąd atrybucji” - jak wyprowadzić?

21. | Stygmatyzacja

Negatywny stereotyp

uproszczony zbiór sądów, lista cech typowych dla przedstawiciela danej grupy, rasa, religia, płeć, zawód, pochodzenie

Upředzenie

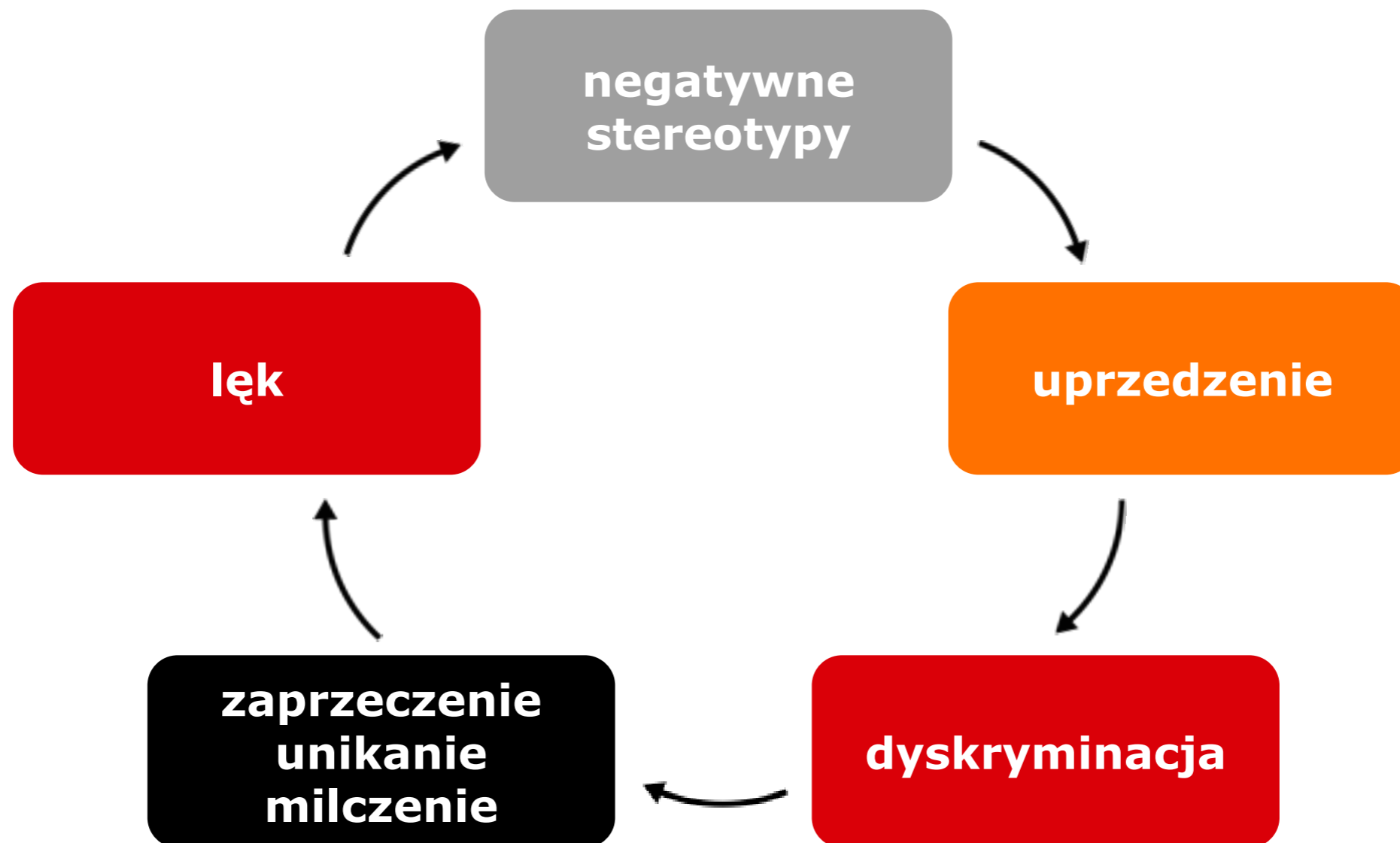
stosunek emocjonalny, postawa w stosunku do członków grupy ze względu na ich przynależność do niej (rasizm, seksizm, nacjonalizm)

Dyskryminacja

wrogie niesprawiedliwe zachowanie wobec osób należących do stereotypizowanej grupy na podstawie przynależności do tej grupy a nie cech indywidualnych

22. | Błędne koło

UWAGA:

nadmierne uproszczenia, generalizacje, opinie, uprzedzenia mogą dotyczyć nie tylko innych ludzi i ich intencji lecz określonych **narzędzi, rozwiązań technicznych/IT, systemów czy strategii**

23. | Jak się uwolnić od stereotypów?

- **mit**
- **uprzedzenie**
- **stereotyp**

sedno sprawy: **NASTAWIENIE**

24.

Jak się uwalniać od wpływu stereotypów?

obejmij **uwagę** swój własny umysł

25.

Jak się uwalniać od wpływu stereotypów?

- 1. Otwórz oczy** - odkryj swoje paranoje
- 2. Przełam izolacje** - buduj relacje
- 3. Odkrywaj podobieństwa,
wspólne interesy, doświadczenia**
- 4. Zachowaj spójność/zero ściemy!**

26. | Jak się uwolnić od stereotypów?

MAGIA „i”

**i realistyczny obraz świata,
i życzliwość/wiara - dostajemy nie
to, czego potrzebujemy, lecz to,
czego oczekujemy**

27. | Natura / kultura

9000

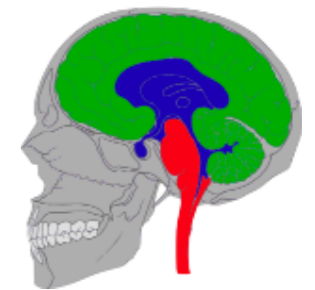
atawizmy

**walcz lub uciekaj
natychmiast!
dominuj / Ignij
zdobądź partnera!
moje terytorium!
niepokój?... sssycz...!
podobny – dobry / inny zły**

10 tysiące lat

wartości

**posunięcia strategiczne / wyrzeczenie przemocy
zmiana reakcji w odpowiedzi, odraczenie gratyfikacji
elastyczne przywództwo, jasne reguły relacji
miła atmosfera / ochrona intymności
„zarządzanie granicami”, otwartość
networking, bezpośrednia komunikacja
tolerancja, otwartość, lokalna tożsamość
i globalna perspektywa**

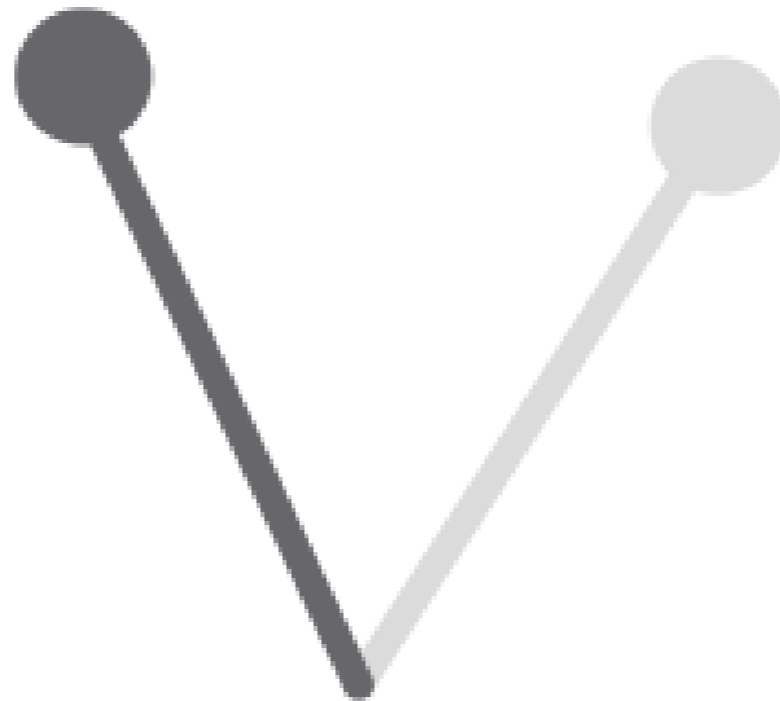
28.

Stereotypowa reakcja czy twórcza decyzja

impulsywna reakcja

gniew, irytacja, lęk,
atawistyczne programy

„przełóż zwrotnicę”

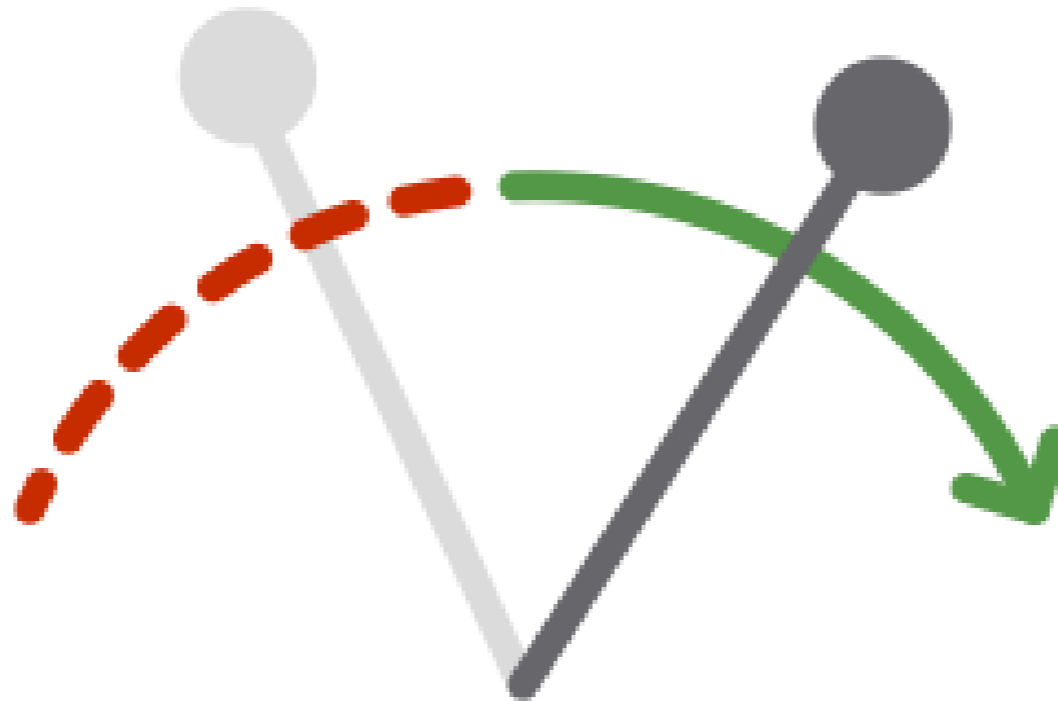
29.

Stereotypowa reakcja czy twórcza decyzja

impulsywna reakcja

gniew, irytacja, lęk,
atawistyczne programy

świadoma odpowieź z gracją

„przełóż zwrotnicę”

4.

---

otwar**Ty** umysł w świecie IT

30. | **Utarta ścieżka**

.NET czy J2EE

RUP czy MSF

ITIL czy COBIT

31. | Kto ważniejszy

Programista czy Tester

„Admin” czy „Developer”

Menedżer czy Expert

32. Szeroka perspektywa

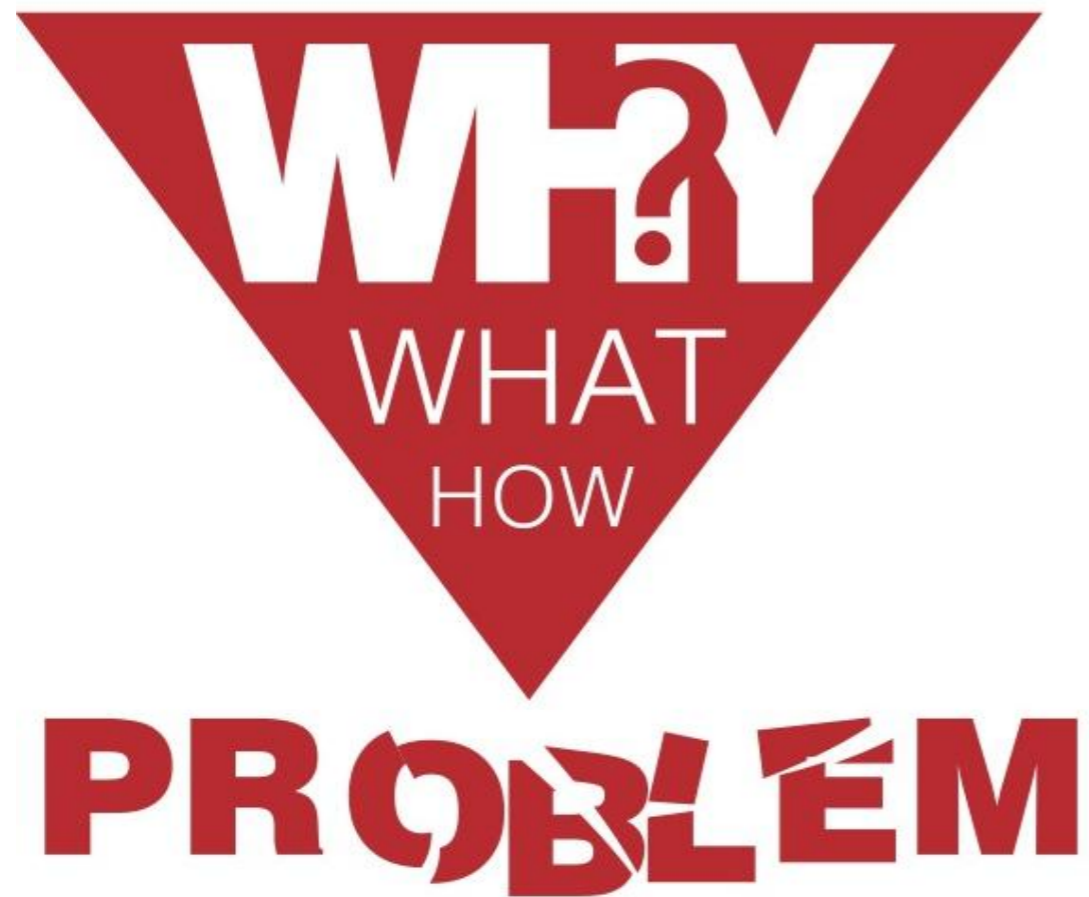
Podejście biznesowe

Korzyści i koszty

Otwartość na nowe

33.

Jak przekonać

Otwartość na innych

Słuchanie potrzeb

Integrowanie potrzeb

values

Grupa Firm Doradczych

www.values.pl

THE
WHY?®
METHOD

www.TheWhyMethod.com

Dziękujemy za uwagę